EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 8.11.2021.
COM(2021) 675 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI

par to, kā tiek piemērota un īstenota Regula (ES) 2018/644 par pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem

1. IEVADS

Pēdējos gados gan valstu, gan pārrobežu mērogā ir ievērojami palielinājies pieprasījums pēc paku piegādes pakalpojumiem[1]. Tiešsaistes klientu iespējas iegādāties preces pāri robežām ir veicinājušas pārrobežu e-komercijas pieaugumu un pavērušas ceļu paku piegādes pakalpojumu dinamiskai izaugsmei. Kā norādīts Eiropas Pasta pakalpojumu regulatoru grupas (*European Regulators' Group for Postal services — ERGP*) jaunākajā ziņojumā, paku daudzums aplūkotajā laikposmā no 2018. gada līdz 2019. gadam ir pieaudzis par 9,1 % jeb par vairāk nekā 500 miljoniem paku sūtījumiem[2]. Covid-19 pandēmija šīs tendences ir vēl vairāk paātrinājusi. Klientiem mājsēdes laikā bija piekļuve plašam produktu klāstam, un piegādes operatori spēja turpināt darbību, lai gan pandēmijas laikā bija noteikti ierobežojumi, jo īpaši transporta un kravas pārvadājumu nozarē. Mūsdienās patērētāji sagaida piekļuvi plašai paku piegādes pakalpojumu izvēlei, kvalitātes un tarifu ziņā konkurētspējīgiem šādu pakalpojumu piedāvājumiem un pārredzamību attiecībā uz paku piegādes pakalpojumu iekšzemes un pārrobežu tarifiem. Turklāt patērētāji par arvien svarīgāku pārrobežu paku piegādes elementu uzskata tādus kvalitātes aspektus kā elastīgi piegādes punkti un īsi piegādes termiņi.

Regula (ES) 2018/644 par pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem[3] (turpmāk "regula") tika pieņemta 2018. gadā saistībā ar Eiropas Savienības (ES) digitālā vienotā tirgus stratēģiju, lai reaģētu uz bažām, ka salīdzinoši augstie pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem piemērojamie tarifi, šādu pakalpojumu sliktā pārredzamība un regulatīvās uzraudzības trūkums un saistītie tarifi ir šķērslis paku piegādes pakalpojumu pārrobežu sniegšanai un iekšējā tirgus darbībai.

Ciktāl tas attiecas uz pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem, šī regula pamatojas uz Direktīvas 97/67/EK[4] ("Pasta pakalpojumu direktīva") noteikumiem un tos papildina. Komisija kopā ar šo ziņojumu pieņēma arī ziņojumu par Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošanu, pamatojoties uz direktīvas novērtējumu un nosakot iespējamās jomas, kurās pasta pakalpojumu regulējums varētu būt jāpielāgo tirgus un tehnoloģiju attīstībai, kā arī mainīgajām lietotāju vajadzībām[5].

Regulā ir noteiktas prasības operatoriem ziņot par konkrētu iekšzemes un pārrobežu piegādes pakalpojumu tarifiem. Tajā arī paredzēta procedūra, saskaņā ar kuru valstu regulatīvajām iestādēm ir jāapzina no vienas vienības sastāvošu paku pārrobežu piegādes tarifi, kas ir

---

1 Jāņem vērā, ka saskaņā ar regulas 2. pantu pakas ir pasta sūtījumi, kuros ir preces ar komercvērtību vai bez tās, izņemot korespondenci, un kuru svars nepārsniedz 31,5 kg, un paku piegādes pakalpojumi ir pakalpojumi, kas saistīti ar paku savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi.

2 *ERGP PL II (20) 23 Report on core indicators* (ziņojums par pamatrādītājiem).

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/644 (2018. gada 18. aprīlis) par pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem (OV L 112, 2.5.2018., 19.–28. lpp.).

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Direktīvu 2002/39/EK[4] un Direktīvu 2008/6/EK (OV L 015, 21.1.1998., 14.–25. lpp.).

5 Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošanu (Direktīva 97/67/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2002/39/EK un Direktīvu 2008/6/EK), COM(2021) 674.

nepamatoti augsti. Ar regulu visām regulatīvajām iestādēm tiek arī piešķirtas pienācīgas pilnvaras uzraudzīt paku piegādes pakalpojumus. Visbeidzot, tajā ir apstiprinātas patērētāju tiesības būt informētiem par pārrobežu piegādes iespējām, maksām, kas patērētājiem jāmaksā par pārrobežu paku piegādi, un tirgotāju sūdzību izskatīšanas politiku atbilstīgi Patērētāju tiesību direktīvai[6].

Regulas 11. pantā noteikts, ka Komisijai jāziņo par regulas piemērošanu un īstenošanu un jo īpaši jānovērtē, vai regula ir palīdzējusi uzlabot pārrobežu paku piegādes pakalpojumus, tostarp cenu pieejamību mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un privātpersonām, un kāda ir tās ietekme uz pārrobežu piegādes apjomiem un e-komerciju. Tai arī jāizvērtē, cik grūti valstu regulatīvajām iestādēm ir bijis piemērot šo regulu un kāds progress ir panākts citās iniciatīvās vienotā tirgus pilnveidei paku piegādes pakalpojumu jomā.

Šajā ziņojumā ir uzsvērti līdz šim gūtie galvenie sasniegumi un problēmas saistībā ar piemērošanu un īstenošanu un jo īpaši norādīts, ka visas valstu regulatīvās iestādes ir ieguvušas būtiskas zināšanas par paku piegādes operatoriem, kas darbojas paku piegādes pakalpojumu tirgū, kā arī par jauniem uzņemējdarbības modeļiem.

2. METODE UN DARBĪBAS JOMA

Šis ziņojums attiecas uz pirmajiem diviem regulas piemērošanas gadiem. Tā pamatā ir *ERGP* ieguldījums[7]. Ziņojumā izmantotie tarifi ir no 2019. gada līdz 2021. gadam valstu regulatīvo iestāžu ik gadu paziņotie tarifi. Komisija veica arī mērķorientētu apspriešanos ar piegādes operatoriem, patērētājiem, mazumtirgotājiem un sociālajiem partneriem Eiropas Sociālā dialoga komitejā pasta pakalpojumu jomā.

Regula uzliek valstu regulatīvajām iestādēm pienākumu vākt konkrētu informāciju, tostarp tarifus, no paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem. Tarifi, kas ietilpst regulas darbības jomā, ir publiski uzskaitītie iekšzemes un ES iekšējie pārrobežu tarifi 15 plaši izmantotiem paku piegādes pakalpojumiem, kas norādīti regulas pielikumā. Šie tarifi attiecas tikai uz vienas vienības sūtījumiem bez atlaidēm. Tāpēc tos galvenokārt piemēro paku piegādes pakalpojumiem, ko iegādājas individuāli patērētāji vai ļoti mazi e-mazumtirgotāji, kuriem nav vienošanās par tarifiem ar operatoriem. Lielāki sūtītāji, jo īpaši e-komercijas mazumtirgotāji vai platformas, kopumā gūst labumu no nolīgtajiem tarifiem ar atlaidi galvenokārt lielo apjomu dēļ, kā arī tāpēc, ka sūtītāji veic dažas iepriekšējas šķirošanas un pārvadāšanas

[6] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64.–88. lpp.).

[7] Jo īpaši *ERGP PL II (20) 24 Report on the evaluation of cross-border parcel delivery services* (ziņojums par pārrobežu paku piegādes pakalpojumu izvērtējumu).

darbības. Tādējādi publiskie tarifu saraksti attiecas tikai uz ļoti nelielu daļu no kopējā paku piegādes pakalpojumu tirgus un dažos gadījumos veido tikai 6 % no kopējā paku apjoma[8].

Tomēr vienas vienības paku individuālus sūtītājus īpaši spēcīgi ietekmē tarifi, kuriem arī turpmāk vajadzētu būt viņiem pieejamiem. To apstiprināja patērētāji, kuri piedalījās mērķorientētajā apspriešanā. Ļoti mazi e-mazumtirgotāji, kuri, visticamāk, izmanto vienas vienības tarifa paku piegādes pakalpojumu, bieži vien, izvēršot savas e-komercijas darbības, meklē lētākās piegādes iespējas. Tādējādi tie var gūt labumu no lielākas tarifu pārredzamības. Pārredzami tarifi vienas vienības sūtījumiem kalpo par atskaites punktu arī lielākiem e-mazumtirgotājiem sarunās ar piegādes pakalpojumu sniedzējiem par tarifiem ar atlaidēm.

3. PĀRSKATS PAR PAKU PIEGĀDES TIRGU ES

Pārrobežu paku piegādes pakalpojumu tirgus ir atvērts konkurencei kopš pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem, un dažādi pakalpojumu sniedzēji piedāvā dažādus pakalpojumus un cenas atkarībā no svara, lieluma un galamērķa, kā arī pievienotās vērtības elementus, piemēram, izsekojamības vai maršrutēšanas laika iespējas.

Paku piegādes tirgu kopumā var iedalīt trīs apakštirgos: "uzņēmumu darījumi ar uzņēmumiem" (*business to business — B2B*), "uzņēmumu darījumi ar patērētājiem" (*business to consumer — B2C*) un "patērētāju darījumi ar jebkuru citu personu" (*consumer to any other party — C2X*). No tiem *C2X* segments veido tikai nelielu tirgus daļu. Piemēram, tiek lēsts, ka *C2X* segments, kuru veido pakas, kas nosūtītas par vienas vienības cenrāža cenām, nepārsniedz 7 % no kopējā paku piegādes tirgus Vācijā un 3 % — Nīderlandē[9].

Paku piegādes tirgus izaugsmes potenciāls ir cieši saistīts ar tiešsaistes mazumtirdzniecības tirgus izaugsmi. Kopējais interneta mazumtirdzniecības apjoms Eiropā 2019. gadā sasniedza 424 miljardus EUR, kopš 2014. gada pieaugot par 15 % gadā. Pārrobežu piegāde veido gandrīz 24 % no kopējā tiešsaistes pārdošanas apjoma Eiropā[10]. Tāpēc Eiropas paku piegādes tirgus pēdējos divos gados ievērojami pieauga un 2019. gadā pārsniedza apgrozījumu 70 miljardu EUR apmērā[11]. Pasta sūtījumu un paku izsekošanas un identificēšanas tehnoloģija, kā arī drošāks un uzticamāks piegādes pakalpojums ir uzlabojuši un palielinājuši patērētāju uzticēšanos.

Covid-19 krīze ir ievērojami paātrinājusi jau tā augošo e-komercijas un līdz ar to arī paku piegādes pakalpojumu attīstību. Visā pasaulē vidējais paku piegādes apjomu pieaugums

---

[8] Saskaņā ar Starptautiskās Pasta korporācijas (*International Post Corporation — IPC*) sniegto informāciju 2019. gadā vidējais sūtījumu apjoms no individuāliem sūtītājiem ir 5,8 %, no valdības — 10,5 % un no uzņēmumiem — 83,7 %.

[9] *ERGP PL II (20) 24 Report on the evaluation of cross-border parcel delivery services* (ziņojums par pārrobežu paku piegādes pakalpojumu izvērtējumu).

[10] https://ecommercenews.eu/24-of-ecommerce-in-europe-is-cross-border/.

[11] *European Parcels Market Insight Report 2020* (2020. gada ieskata ziņojums par Eiropas paku tirgu), *Apex Insight*.

2020. gada otrajā ceturksnī Covid-19 pārvietošanās ierobežojumu laikā bija 43 %[12]. Šī tendence ir turpinājusies visu atlikušo gadu[13].

Pirmajā Ģeogrāfiskās bloķēšanas novēršanas regulas[14] īstermiņa pārskatā, kas pieņemts 2020. gada 30. novembrī, tika secināts, ka atsevišķi e-mazumtirgotāji joprojām nelabprāt piedāvā pārrobežu piegādes iespējas. Lai gan Ģeogrāfiskās bloķēšanas novēršanas regula neuzliek tirgotājiem pienākumu veikt pārrobežu piegādes, ja tas nav paredzēts līgumā, iepirkšanās process var tikt kavēts pēdējos posmos, jo patērētāji tikai tad tiek informēti, ka e-mazumtirgotājs nepiegādā preces uz patērētāja piederības valsti. Izmantojot kontrolpirkumus, kas minēti ģeogrāfiskās bloķēšanas ziņojumā, kurā aplūkoti dažādi tiešsaistes iepirkšanās (ne tikai pārrobežu paku piegādes) aspekti, atklājās, ka tikai viens no trim pārrobežu iepirkšanās mēģinājumiem ir bijis sekmīgs.

Šādas problēmas var graut to patērētāju cerības, kuri vēlētos, lai tiešsaistē piedāvātie produkti būtu pieejami visā ES vienotajā tirgū. Vienlaikus tiešsaistes tirgotāji joprojām saskaras ar administratīviem šķēršļiem (piemēram, PVN reģistrācijas prasībām), un viņiem nav skaidras patērētāju tiesību aizsardzības prasības, kas attiecas uz pārrobežu pārdošanu[15]. Šie jautājumi attur e-mazumtirgotājus no aktīvākas iesaistes pārrobežu pārdošanā.

Paku piegādes pakalpojumu sniedzēji, kas darbojas tirgū, ir valsts pasta operatori, starptautiskie kurjerpakalpojumu un loģistikas pakalpojumu sniedzēji, operatori, kas pārsvarā darbojas iekšzemē, un paku mākleri (t. i., starpnieki starp klientiem un operatoriem, kas apkopo klientu pieprasījumus pēc paku piegādes pakalpojumiem). Lai gan attiecīgajās valstīs valsts universālā pakalpojuma pasta operatoriem vēstuļu tirgū kopumā ir ļoti lielas tirgus daļas[16], laikposmā no 2015. gada līdz 2019. gadam to vidējais īpatsvars paku tirgū bija tikai aptuveni 33 % apjoma ziņā un 27 % ieņēmumu ziņā[17]. Starptautiskie kurjerpakalpojumu un loģistikas pakalpojumu sniedzēji ir vissvarīgākie dalībnieki dažādajos tirgus segmentos, un dažās dalībvalstīs (Austrijā, Francijā, Vācijā, Itālijā un Spānijā) paku piegādes tirgū ienāk arī starptautiskās tiešsaistes mazumtirdzniecības platformas. Tāpēc papildus vēsturiskajiem operatoriem, kas darbojas valsts mērogā, arvien lielākam skaitam dalībnieku, kas ir aktīvi šajā nozarē, ir daudznacionāla/starptautiska loģistikas struktūra.

---

12 *IPC (2020), Global Postal Industry report 2020* (pasaules pasta nozares 2020. gada ziņojums), 9. lpp.

13 Piemēram, http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/connecting-businesses-and-consumers-during-covid-19-trade-in-parcels-d18de131/ un 22 Eiropas valstu regulatori augustā ziņoja par paku piegādes apjomu pieaugumu (salīdzinājumā ar 15 ziņojumiem aprīlī); sk. Eiropas Pasta pakalpojumu regulatoru grupas ziņojumu par Covid-19 ietekmi uz pasta pakalpojumu nozari.

14 COM(2020) 766 final.

15 Tie ir attiecīgi otrais un trešais vislielākais šķērslis mazumtirgotājiem (pēc parādu atgūšanas) un joprojām skar lielu daļu uzņēmumu (60 % uzņēmumu kā šķērsli pārrobežu pārdošanai norāda PVN procedūras); Komisijas dienestu darba dokuments "Business Journey on the Single Market: Practical Obstacles and Barriers" (Darījumu ceļš vienotajā tirgū. Praktiskie traucēkļi un šķēršļi) (SWD(2020) 54 final).

16 3.2. punkts dokumentā SWD(2021) 309, kas pievienots Komisijas ziņojumam Eiropas Parlamentam un Padomei par Pasta pakalpojumu direktīvas piemērošanu (Direktīva 97/67/EK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2002/39/EK un Direktīvu 2008/6/EK), COM(2021) 674.

17 *ERGP report on core indicators for monitoring the European postal market, 2020* (*ERGP* ziņojums par Eiropas pasta pakalpojumu tirgus uzraudzības pamatrādītājiem, 2020. gads).

Paku piegādes tirgus ir tirgus, kurā pastāvīgi turpinās inovācija un digitalizācija. Tehnoloģija ir palīdzējusi nodrošināt labākus, lētākus un uzticamākus paku piegādes pakalpojumus. Operatori ir investējuši līdzekļus savu informācijas sistēmu uzlabošanā, lai klientiem sniegtu labāku informāciju par piegādi (piemēram, izmantojot inovatīvus risinājumus paku izsekošanai) un uzlabotu savas darbības efektivitāti. Daudzi pārvadātāji nesen piegādes pēdējā posmā ir sākuši izmantot kravas velosipēdus, elektriskos transportlīdzekļus, lai samazinātu vidisko pēdu, un tiešsaistes pircēju papildu ērtībām ir palielinājuši paku skapīšu un savākšanas punktu izmantošanu.

4. REGULAS PIEMĒROŠANAS UN ĪSTENOŠANAS GALVENIE KONSTATĒJUMI

4.1. Regulatīvā uzraudzība

Saskaņā ar regulā noteiktajām prasībām **paku piegādes pakalpojumu sniedzēji** (kam ir vairāk nekā 50 darbinieki vai kas veic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī) ir iesnieguši pamatinformāciju par savu darbību, tostarp apgrozījumu, apjomiem un personālu, valsts regulatīvajai iestādei, kurā tie reģistrēti. Tomēr deviņi no trīspadsmit arodbiedrību pārstāvjiem, kas piedalījās apspriešanā, uzskatīja, ka šie ziņojumi nav uzlabojuši pārredzamību attiecībā uz paku piegādes operatoru nodarbināto darbinieku skaitu, un vienpadsmit ziņoja, ka tie nav uzlabojuši ziņošanu un pārredzamību attiecībā uz paku piegādes nozarē strādājošo nodarbinātības statusu. *ERGP* ziņoja, ka vairākas valstu regulatīvās iestādes ir saskārušās ar grūtībām, vācot nodarbinātības datus un nodrošinot nepieciešamo nodarbinātības informācijas detalizācijas pakāpi. Turklāt tā ziņoja, ka 2020. gadā 15 valstu regulatīvās iestādes nolēma nepubliskot savāktos datus[18].

Pakalpojumu sniedzēji, kas veic pārrobežu darbību, arī ir iesnieguši savu 15 plaši izmantoto paku piegādes pakalpojumu tarifu publisko sarakstu. Šie ziņošanas pienākumi dalībvalstīs kopumā ir veicinājuši saskaņotāku un detalizētāku informācijas un datu vākšanas procesu, pat ja vērojamas dažas atšķirības iesniegto datu precizitātes līmenī.

Valstu regulatīvās iestādes reizi gadā Komisijai ir iesniegušas 15 plaši izmantoto paku piegādes pakalpojumu tarifu publisko sarakstu. Vairumā gadījumu visi regulatori ir ievērojuši tarifu iesniegšanas termiņu. Valstu regulatīvajām iestādēm bija arī jāapzina un jānovērtē tie tarifi, kas tiek uzskatīti par nesamērīgi augstiem, un jāiesniedz šie novērtējumi Komisijai. Tomēr šāds novērtējums aptver tikai to pakalpojumu tarifus, uz kuriem attiecas universālā pakalpojuma saistības (UPS), jo tikai šādiem pakalpojumiem jābūt orientētiem uz izmaksām un pieejamiem saskaņā ar Pasta pakalpojumu direktīvu. Komisija 2018. gada pamatnostādnēs iesaka, ka gadījumos, kad valstu regulatori piemēro pirmsnovērtējuma filtra mehānismu, t. i., sistēmu, kas paredzēta, lai novērtēšanas procedūrā sarindotu 15 plaši izmantoto paku piegādes pakalpojumu pārrobežu tarifus, tiem attiecīgajā sarindojumā jāpārbauda 25 % no

[18] *ERGP PL II (20) 24 Report on the evaluation of cross-border parcel delivery services* (ziņojums par pārrobežu paku piegādes pakalpojumu izvērtējumu).

augstākajiem tarifiem. *ERGP* nesen ir ierosinājusi Komisijai[19], ka sākot no 2022. gada valstu regulatīvās iestādes varētu vērtēt tikai 20 % no augstākajiem tarifiem.

Valstu regulatori 2020. gadā Komisijai iesniedza 20 novērtējuma ziņojumus, kas ir tikpat daudz kā 2019. gadā. No tām 6 valstīm, kurās 2020. gadā tika novēroti potenciāli augsti tarifi, valstu regulatoru iejaukšanās rezultātā 2021. gadā cenas samazinājās divās dalībvalstīs.

Komisija ir publicējusi iepriekš minēto novērtējuma ziņojumu nekonfidenciālās versijas[20]. Tā 2018. gada 20. septembrī pieņēma arī Īstenošanas regulu[21], ar ko izveido veidlapas, ar kurām paku piegādes pakalpojumu sniedzēji iesniedz informāciju. Turklāt 2018. gada 12. decembrī tā izdeva pamatnostādnes valstu regulatīvajām iestādēm par paku pārrobežu tarifu pārredzamību un novērtēšanu[22]. Abu tiesību aktu mērķis ir standartizēt ziņošanas un tarifu novērtējumus un nodrošināt to konsekvenci, vienlaikus samazinot administratīvo slogu valstu regulatīvajām iestādēm un paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem.

Regulā noteikts, ka **dalībvalstīm** jāpieņem noteikumi par sankcijām, ko piemēro pakalpojumu sniedzējiem, kuri neievēro regulu. Visām valstu regulatīvajām iestādēm ir pilnvaras piemērot sankcijas saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Neviena no valstu regulatīvajām iestādēm līdz šim nav piemērojusi sankcijas par iespējamiem regulas pārkāpumiem.

Kopumā paku piegādes pakalpojumu sniedzēji, valstu regulatīvās iestādes un dalībvalstis ir izpildījuši regulā noteiktos pienākumus. Dažos gadījumos valstu regulatīvās iestādes ir novēloti iesniegušas Komisijai tarifu novērtējuma ziņojumus. Komisija sekos līdzi tam, cik lielā mērā kavēšanās turpināsies nākamajos pārskata periodos, un noskaidros attiecīgos iemeslus.

Administratīvās sekas un grūtības, ar kurām saskaras valstu regulatīvās iestādes

Attiecībā uz to, kā paku piegādes pakalpojumu sniedzēji **vāc un iesniedz informāciju**, daži regulatori ir ziņojuši par pārsvarā nebūtiskām, tomēr pastāvošām problēmām, ar kurām saskaras paku piegādes pakalpojumu sniedzēji, piemēram, par konkrētu terminu[23] (“franšīzes ņēmēji”, “apakšuzņēmēji”) vai konkrētu datu[24] (apgrozījums, apjomi, nodarbinātība) atšķirīgu interpretāciju. Tomēr 2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu mazāks skaits valstu regulatīvo iestāžu ziņoja par šādām grūtībām, un tas varētu liecināt par uzkrāto pieredzi un zināšanām.

---

[19] *ERGP* 2021. gada 29. aprīlī publicēja *ERGP PL (21) 4* par iespējamu pirmsnovērtējuma filtra mehānisma procentuālās daļas samazinājumu.

[20] https://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/parcel-delivery/assessment-cross-border-single-piece-parcel-tariffs_en.

[21] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/1263 (2018. gada 20. septembris), ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/644 izveido veidlapas, ar kurām paku piegādes pakalpojumu sniedzēji iesniedz informāciju (C/2018/6007).

[22] Komisijas paziņojums par valstu regulatīvajām iestādēm adresētām vadlīnijām attiecībā uz paku pārrobežu tarifu pārredzamību un novērtēšanu saskaņā ar Regulu (ES) 2018/644 un Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/1263 (COM/2018/838 final).

[23] 15 valstu regulatīvās iestādes 2019. gadā un 9 valstu regulatīvās iestādes 2020. gadā.

[24] 7 valstu regulatīvās iestādes 2019. gadā un 5 valstu regulatīvās iestādes 2020. gadā.

Attiecībā uz to, kā paku piegādes pakalpojumu sniedzēji **vāc un iesniedz tarifus** valstu regulatīvajām iestādēm, kuras savukārt iesniedz tarifus Komisijai, galvenās paziņotās grūtības ir saistītas ar tehniskiem sarežģījumiem, kas skar paku piegādes lietojumprogrammu (datu vākšanas tīmekļa rīku), kuru izmanto tarifu iesniegšanai. Šīs grūtības ir novērstas. Dažas valstu regulatīvās iestādes saņēma tarifus no paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem ar zināmu kavēšanos, un tāpēc tām bija grūtības šos tarifus pārbaudīt un ievērot termiņu to iesniegšanai Komisijā.

Kas attiecas uz 15 plaši izmantoto paku piegādes pakalpojumu tarifiem, problēmas ar definīcijām un grūtības atrast pareizo tarifu kategoriju bieži vien ir saistītas ar to, ka regula balstās uz svara iedalīšanu kategorijās, ko izmanto izraudzītie universālā pakalpojuma sniedzēji. Citi paku piegādes pakalpojumu sniedzēji (bieži vien kurjerpakalpojumu sniedzēji) var drīzāk balstīt savus tarifus uz atšķirīgiem kritērijiem, piemēram, izmēru, nevis svaru. Tāpēc dažiem pakalpojumu sniedzējiem bija grūti savus pakalpojumus iedalīt kādā no 15 kategorijām. Tas apgrūtināja tarifu reālu salīdzinājumu. Ir novērotas arī dažas neatbilstības produktu sadalījumā, jo daži pakalpojumu sniedzēji ziņo par vieniem un tiem pašiem paku produktu datiem dažādās kategorijās. Daži universālā pakalpojuma sniedzēji ziņo, ka nav pieejami izsekojami un identificējami paku sūtījumi, izņemot standarta neizsekojamas universālā pakalpojuma pakas.

To paku piegādes pakalpojumu sniedzēju skaits, kuri paziņo tarifus valsts regulatīvajai iestādei, dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras neatkarīgi no dalībvalsts lieluma. To pakalpojumu sniedzēju skaits, kuri piedāvā izsekojamas un identificējamas 1 kg pakas iekšzemes un pārrobežu piegādes pakalpojumus, atkarībā no dalībvalsts ir robežās no 4 līdz 18. Tas var norādīt uz atšķirīgām tirgus koncentrācijas pakāpēm visā ES vai zināmām grūtībām, ar kurām saskaras regulatori, lai izpildītu ziņošanas pienākumus attiecībā uz operatoriem.

Attiecībā uz to, kā valstu regulatīvās iestādes **novērtē tarifus, kas var būt nepamatoti augsti**, galvenās grūtības, par kurām ziņoja regulatīvās iestādes, parasti bija saistītas ar datu pieejamību un salīdzināmību. Pieredze liecina, ka, veicot tarifu novērtējumus, konkrēti elementi, kas regulatoriem jāņem vērā novērtējumā, proti, apjomi starp izcelsmes dalībvalsti un piegādes dalībvalsti, īpašas pārvadāšanas un pārkraušanas izmaksas, citas attiecīgās izmaksas un pakalpojumu kvalitāte, tika izmantoti vairāk nekā citi (piemēram, iespējamā ietekme uz individuālajiem lietotājiem un pakalpojumus izmantojošiem maziem un vidējiem uzņēmumiem).

ERGP novērtēja arī **administratīvās sekas**, ar kurām saskaras valstu regulatīvās iestādes, piemērojot regulu[25].

Vidējais cilvēkstundu skaits, kas patērēts informācijas vākšanai un apstrādei, kā noteikts regulā, 2020. gadā bija 108 stundas salīdzinājumā ar 168 stundām 2019. gadā (–35 %). Vidējais cilvēkstundu skaits, kas patērēts tarifu vākšanai un iesniegšanai, 2020. gadā bija

[25] *ERGP PL II (20) 24 Report on the evaluation of cross-border parcel delivery services* (ziņojums par pārrobežu paku piegādes pakalpojumu izvērtējumu).

95 stundas salīdzinājumā ar 159 stundām 2019. gadā (–40 %). Tomēr valstu regulatīvajās iestādēs nostrādāto cilvēkstundu skaits ievērojami atšķiras. Tarifu novērtēšanai 2020. gadā vidēji tika patērētas 135 cilvēkstundas salīdzinājumā ar 182 cilvēkstundām 2019. gadā (–26 %).

Iepriekš minētās problēmas, šķiet, galvenokārt ir saistītas ar sākotnējo piemērošanas periodu un neliecina par būtiskām problēmām datu vākšanā un regulatīvajā uzraudzībā. Komisija uzraudzīs, vai konkrētās problēmas joprojām pastāv, un pētīs, kā varētu nodrošināt datu labāku salīdzināmību, piemēram, sniedzot norādījumus operatoriem un regulatīvajām iestādēm.

Būs pastāvīgi jāuzrauga tehniskie sarežģījumi, kas saistīti ar datu nosūtīšanu publicēšanai paku piegādes tīmekļa lietojumprogrammā.

4.2. Pārrobežu tarifu pārredzamība

Lai uzlabotu pārrobežu tarifu pārredzamību, Komisija 2019. gadā izveidoja pārredzamības rīku tiešsaistē. Šis rīks palīdz publicēt 15 plaši izmantoto paku piegādes pakalpojumu iekšzemes un pārrobežu tarifu publisko sarakstu, kas attiecas uz vienas vienības sūtījumiem visās dalībvalstīs[26]. Tie principā attiecas tikai uz patērētājiem vai ļoti maziem (mikro) e-mazumtirgotājiem, kuri negūst labumu no tarifiem ar atlaidēm.

Komisija 2021. gadā publicēja 40 440 tarifus, ko piemēroja 281 paku piegādes pakalpojumu sniedzējs, salīdzinājumā ar 52 276 tarifiem, ko 2019. gadā piemēroja 386 paku piegādes pakalpojumu sniedzēji. Šķiet, ka pakalpojumu sniedzēju un tarifu skaita samazināšanās neatspoguļo reālu tendenci uz zināmu konsolidāciju tirgū, bet drīzāk ir rezultāts tam, ka valstu regulatīvās iestādes pēc sākotnējās pieredzes 2019. gadā pārvērtēja vai no jauna definēja savu ziņošanas pienākumu tvērumu, jo dažās valstīs meitasuzņēmumi, kas darbojās vienā un tajā pašā valstī, dublēja datus par cenām.

Pamatojoties uz apmeklējumu skaitu, informētības līmenis par pārredzamības rīku tiešsaistē šķiet diezgan zems. Vidējais apmeklējumu skaits mēnesī 2019. gadā bija 333 apmeklējumi, bet 2020. gadā — 814 apmeklējumi. Kā liecina lietotāju profils, kur lielākā daļa lapas apmeklētāju bija no Itālijas (40 %), Ungārijas (16 %), Beļģijas (8 %) un Horvātijas (7 %), dažas valstu regulatīvās iestādes, izplatot saiti uz rīku, ir bijušas proaktīvākas nekā citas. Komisijai un valstu regulatoriem jācenšas veicināt un uzlabot šā pārredzamības rīka lietošanas ērtumu.

Respondenti, kas piedalījās Komisijas mērķorientētajā apspriešanā par pārrobežu paku piegādi, apstiprina, ka e-mazumtirgotāji un patērētāji ir maz informēti par šo rīku. Lai gan paku piegādes pakalpojumu sniedzēji par to ir labāk informēti, tie norāda, ka svarīgāka informācija ir pieejama viņu tīmekļa vietnēs, kā arī citās cenu salīdzināšanas tīmekļa vietnēs.

[26] https://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/parcel-delivery/public-tariffs-cross-border_en.

Valstu regulatīvās iestādes uzsver vēl vairākus Komisijas pārredzamības tiešsaistes rīka trūkumus, kas pašreizējā formātā liek uzdot jautājumus par tā lietderību[27]. Piemēram, šo tīmekļa vietnes datubāzi atjaunina tikai reizi gadā, bet tarifi var mainīties visa gada garumā. Valstu regulatīvās iestādes arī norāda, ka tarifi var neatspoguļot izplatītākos pakalpojumus, ko izmanto privātpersonas un e-mazumtirgotāji. Turklāt atsevišķi paku piegādes pakalpojumu sniedzēji tarifus balsta uz pakas izmēru, nevis tās svaru (kas ir viens no meklēšanas kritērijiem, ko izmanto tīmekļa rīkā). Turklāt ir arī citas produkta iezīmes, kas galaklientiem vajadzīgas, lai izdarītu apzinātu izvēli, piemēram, piegādes laiks vai apdrošināšanas nosacījumi. Par tām netiek ziņots.

Saskaņā ar regulu Komisijas tīmekļa vietnē pieejamie tarifi neietver PVN. Paku piegādes pakalpojumu sniedzējam, kas nav universālā pakalpojuma sniedzējs, ir jāmaksā PVN, bet universālā pakalpojuma sniedzējam tas nav jāmaksā. Tāpēc salīdzināšanas rīks apgrūtina patērētāju iespējas salīdzināt faktisko cenu, kas viņiem būtu jāmaksā par paku piegādes pakalpojumu. Tas ietekmē rīka lietderību un lietošanas ērtumu.

Dinamiskāks cenu kalkulators, piemēram, tāds, kas regulāri nodrošina atjauninātus tarifus vai ļauj lietotājiem vēlamā pakalpojuma meklējumos iekļaut vairāk iespēju, var būt labāka alternatīva nekā pašreizējais Komisijas tiešsaistes rīks. Tomēr valstu regulatīvās iestādes brīdina, ka šāda pieeja var radīt ievērojamu administratīvo slogu gan regulatoriem, gan paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, un argumentē, ka komercpakalpojumu sniedzēji varētu būt labākā situācijā, lai sniegtu šādu pakalpojumu, kas jau pieejams atsevišķās dalībvalstīs.

Saskaņā ar regulu Komisijas tiešsaistes rīkam ir jābūt neitrālam un nekomerciālam. Atlaides starp e-mazumtirgotājiem un paku piegādes operatoriem ir abu pušu sarunu rezultāts. To iekļaušana Komisijas tīmekļa vietnē nebūtu informatīva, jo tās neatspoguļotu īpašos nosacījumus, kas piemērojami visiem e-mazumtirgotājiem. Turklāt šīs atlaides ir uzņēmējdarbības ziņā sensitīvi dati, kas nav publiski pieejami.

Lai gan vēl ir pāragri pilnībā novērtēt, kā darbojas Komisijas tiešsaistes rīks tarifu pārredzamībai, šķiet, ka tarifi par vienas vienības paku pārrobežu piegādi pašlaik ir pārredzamāki nekā pirms regulas stāšanās spēkā. Lai risinātu jautājumu par pārredzamības rīka zemo izmantošanas līmeni, Komisija apsvērs, kā varētu uzlabot tiešsaistes rīku, lai nodrošinātu tarifu labāku salīdzināmību, jo īpaši pievēršoties atšķirīgajiem PVN režīmiem. Tas arī kopumā nodrošinās rīka sekmīgāku popularizēšanu sabiedrībā, jo īpaši parādot tā papildināmību ar citiem pašlaik pieejamiem cenu salīdzināšanas rīkiem.

Cenu pieejamība MVU un privātpersonām

Uzlabota tarifu pārredzamība ir paredzēta, lai pilnveidotu pārrobežu paku piegādes pakalpojumus un veicinātu to pieejamību, jo īpaši lietotājiem, kas izmanto vienas vienības sūtījumu piegādes pakalpojumus, par kuriem nav panākta vienošanās.

[27] *ERGP PL II (20) 24 Report on the evaluation of cross-border parcel delivery services* (ziņojums par pārrobežu paku piegādes pakalpojumu izvērtējumu).

Tarifu analīze ir veikta izsekojamām un identificējamām 1 kg un 2 kg standarta pakām, kas ir vispopulārākās kategorijas, ņemot vērā cenu piedāvājumu skaitu pārredzamības rīkā[28]. Analīze aptver attīstību pirmajos trīs datu vākšanas gados. Tā sniedz dažus pretrunīgus pierādījumus par universālā pakalpojuma sniedzēju un citu pakalpojumu sniedzēju piedāvāto pakalpojumu tarifu attīstību un līmeni[29].

Vidējie tarifi par šo divu paku pārrobežu piegādi[30], ko veic **universālā pakalpojuma sniedzēji**, 2019.–2021. gadā nominālā izteiksmē kopumā saglabājās samērā stabili, izņemot Somiju, kur pārrobežu tarifi ievērojami samazinājās, un Ungāriju, kur bija vērojams to būtisks pieaugums. Tajā pašā laikposmā daudzas dalībvalstis saskārās arī ar ievērojamiem tarifu paaugstinājumiem to pašu paku iekšzemes piegāžu jomā, proti, astoņās dalībvalstīs šie tarifi palielinājās par vairāk nekā 12 %.

Attiecība starp vidējiem pārrobežu un iekšzemes tarifiem, ko 2021. gadā piemēroja universālā pakalpojuma sniedzēji, ir robežās no aptuveni 2 (Francijā, Maltā, Nīderlandē, Spānijā un Zviedrijā abu paku gadījumā) līdz aptuveni 9 (Rumānijā izsekojamas un identificējamas 2 kg pakas gadījumā). Tas liecina, ka caurmērā pārrobežu tarifi ir no divām līdz deviņām reizēm dārgāki nekā iekšzemes tarifi. Triju aplūkojamo gadu laikā šī attiecība būtiski nemainījās.

Vidējie pārrobežu tarifi to pašu kategoriju pakām, ko piegādājuši **pakalpojumu sniedzēji, kas nav universālā pakalpojuma sniedzēji**, laikposmā no 2019. gada līdz 2021. gadam uzrāda straujāku procentuālu tarifa pieaugumu. Tomēr daudzos gadījumos iekšzemes tarifu pieaugums ir vēl lielāks. Attiecība starp vidējiem pārrobežu un iekšzemes tarifiem, ko 2021. gadā piemēroja pakalpojuma sniedzēji, kas nav universālā pakalpojuma sniedzēji, ir robežās no aptuveni 2 (Somijā, Francijā, Itālijā, Luksemburgā un Nīderlandē izsekojamas un identificējamas 1 kg pakas gadījumā) līdz aptuveni 30 (Maltā izsekojamas un identificējamas 2 kg pakas gadījumā).

Vidējie pārrobežu tarifi, ko piemēro pakalpojuma sniedzēji, kas nav universālā pakalpojuma sniedzēji, parasti ir augstāki nekā universālā pakalpojuma tarifi, ko piemēro universālā pakalpojuma sniedzēji. Arī universālā pakalpojuma sniedzēju un citu pakalpojumu sniedzēju piemēroto tarifu salīdzinājums 2019. gadā liecina, ka universālā pakalpojuma tarifi, ko piemēro universālā pakalpojuma sniedzēji par izsekojamu un identificējamu 1 kg paku pārrobežu nosūtīšanu, ir tuvāki zemākajam tarifu diapazonam, ko piemēro par šo pakalpojumu, nekā augstākajam tarifam[31].

Tomēr cena nav vienīgais faktors, kas paku piegādi padara pieejamu (vai nepieejamu) galapatērētājam. Svarīga nozīme ir arī pakalpojumu kvalitātei, piemēram, piegādes laikam vai piegādes vietai. Kopumā pakalpojumu līmenis pēdējos gados ir uzlabojies, par ko liecina, piemēram, ātrāka piegāde, digitālās izsekošanas un identificēšanas tehnoloģijas, kas informē

[28] Šos produktus izvēlējās arī tāpēc, ka tie tiek plaši izmantoti patērētāju vidū. Tiek lēsts, ka 86 % preču, kas iegādātas tiešsaistē citā valstī, svēra mazāk nekā 2 kg.

[29] Detalizētus datus un izmantoto metodiku sk. šā ziņojuma 1. pielikumā.

[30] Sk. arī 1. pielikuma tabulas ar vienas vienības tarifu izmaiņām.

[31] *ERGP PL II (20) 23 Report on Postal Core Indicators* (ziņojums par pasta pamatrādītājiem).

saņēmēju par pakas atrašanās vietu, vai alternatīvu piegādes punktu — piemēram, pakomātu — plašāka pieejamība. Stabilu vai nedaudz pieaugošu cenu kontekstā paku piegādes pakalpojumu kvalitāte ir uzlabojusies vai ietver bezmaksas piegādes pakalpojumus.

2019. gadā tikai neliels skaits dalībvalstu, kurās universālā pakalpojuma pakas tika identificētas augstākā pārrobežu tarifu diapazonā, savā novērtējumā secināja, ka minētie tarifi ir nepamatoti augsti (četras dalībvalstis) vai potenciāli nepamatoti augsti (viena dalībvalsts). Ņemot vērā vairākus objektīvus elementus, piemēram, jebkuru citu attiecīgu tarifu par salīdzināmu paku piegādes pakalpojumu, tirdzniecības plūsmu apjomus vai īpašas pārvadāšanas, pārkraušanas vai citas attiecīgas izmaksas, minētie regulatori secināja, ka pastāv būtiska atšķirība starp tarifiem un to pamatā esošajām izmaksām. Kopumā tarifi, kas 2019. gadā atzīti par nepamatoti augstiem, tika atzīti par nepamatoti augstiem arī 2020. gadā. Regula neparedz valstu regulatoriem pienākumu veikt pasākumus, lai labotu šādu situāciju.

Pasta pakalpojumu direktīva paredz tikai vispārēju sistēmu, kas ļauj novērtēt universālo pasta pakalpojumu tarifu pieejamību un orientāciju uz izmaksām. Saskaņā ar *ERGP*[32] vairākas valstu regulatīvās iestādes apstiprina šo tarifu pieejamību patērētājiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem. Starp iemesliem minams arī tas, ka alternatīvi piegādes pakalpojumu sniedzēji piedāvāja līdzīgus pakalpojumus par zemākām cenām vai tarifi attiecās uz produktiem, kas netiek plaši izmantoti.

Atbildot uz Komisijas rīkoto apspriešanos, ieinteresētās personas pauda dažādus viedokļus par to, vai paku piegādes pakalpojumu tarifi ir pieejami. Galaklienti un mazumtirgotāju apvienības norādīja, ka pēdējo divu gadu laikā tarifu pieejamība nav mainījusies. Turpretī vairumam paku piegādes pakalpojumu sniedzēju, tostarp universālā pakalpojuma sniedzējiem, ir pozitīvāks viedoklis un viņi uzskata, ka paku piegādes pakalpojumu pieejamība ir uzlabojusies. Apspriešanā saņemto atbilžu vispārējais novērtējums liecina, ka tarifi kopumā ir pieejami.

Komisija turpinās uzraudzīt pasta pakalpojumu sniedzēju piemērotos tarifus, to attīstību un pieejamību lietotājiem, ņemot vērā arī ievērojamās kopējās apjoma izmaiņas, kas notikušas pēdējo gadu laikā.

Ietekme uz pārrobežu paku piegādes apjomiem un e-komerciju, tostarp dati par piegādes maksu

Regulā, ņemot vērā tās ierobežoto darbības jomu un izvirzītos mērķus, nav ietverts neviens noteikums, kas e-komercijas kontekstā varētu tieši ietekmēt paku pārrobežu piegādes apjomus.

Pārrobežu tarifu labāka pārredzamība varētu palīdzēt tādu jaunu mazo e-mazumtirgotāju, kā arī jau esošu mazo tradicionālo mazumtirgotāju izveidei, kuri nolemj pārdot savus produktus tiešsaistē, izvēloties labākās piegādes iespējas starp 15 plaši izmantotajiem paku piegādes pakalpojumiem. Tradicionālie mazumtirgotāji ir arī tie daudzie mazos fiziskos veikalos

[32] *ERGP PL II (20) 24 Report on the evaluation of cross-border parcel delivery services* (ziņojums par pārrobežu paku piegādes pakalpojumu izvērtējumu).

strādājošie mazumtirgotāji, kas saistībā ar Covid-19 pandēmiju bija spiesti rast alternatīvus risinājumus savu produktu pārdošanai, jo īpaši pārvietošanās ierobežojumu periodos.

Attiecībā uz piegādes maksu e-komercijas kontekstā ir jānošķir tarifi, ko paku piegādes pakalpojumu sniedzēji piemēro e-mazumtirgotājiem, un summas, ko e-mazumtirgotāji iekasē no saviem galaklientiem par piegādi. Lai gan regulas mērķis ir paku piegādes pakalpojumu sniedzēju piemērotos tarifus padarīt pieejamākus privātpersonām, palielinot pārredzamību, mazumtirgotāja nolīgtie tarifi var ievērojami atšķirties. Summa, ko galapatērētājs maksā par darījumu, lielā mērā būs atkarīga no mazumtirgotāja uzņēmējdarbības stratēģijas. E-mazumtirgotājs var nolemt piedāvāt piegādi bez maksas, sedzot piegādes izmaksas (visas vai daļu no tām), vai integrēt piegādes izmaksas (visas vai daļu no tām) produkta cenā. Tas pats var notikt arī ar citām izmaksām, kas saistītas ar produktu pārdošanu tiešsaistē, piemēram, iepakošanas izmaksām. Tāpēc nav iespējams no kopējās cenas, ko maksā galaklients, ekstrapolēt to, kāda ir faktiskā piegādes maksa. Tāpēc ir grūti izvērtēt, vai regula ietekmē piegādes maksu, ko galaklienti maksā par tiešsaistē iegādātajiem produktiem. Tomēr var būt vērts izpētīt, kā tiek noteikti tarifi paku piegādēm e-komercijas kontekstā.

4.3. Informācija patērētājiem

Regulā noteikts, ka attiecībā uz līgumiem, kas ietilpst **Patērētāju tiesību direktīvas**[33] darbības jomā, tirgotājiem jau pirms līguma noslēgšanas ir jāsniedz informācija patērētājiem par pārrobežu piegādes iespējām, maksām, kas jāmaksā patērētājiem, un tirgotāja piemēroto sūdzību izskatīšanas politiku. ES tiesiskais regulējums patērētāju tiesību jomā nesen ir pārskatīts, kā rezultātā ir izstrādātas šādas jaunas iniciatīvas, kas attiecas uz paku piegādi:

- **Direktīvā par ES patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu labāku izpildi un modernizēšanu**[34] ir noteikts, ka tiešsaistes tirdzniecības vietai ir skaidri jānorāda, kā ar līgumu saistītie pienākumi tiek sadalīti starp trešo personu, kas piedāvā preces, un tiešsaistes tirdzniecības vietas pakalpojumu sniedzēju (piemēram, kurš tirgotājs — trešā persona vai tiešsaistes tirdzniecības vieta — ir atbildīgs par paku piegādes nodrošināšanu, atpakaļ nosūtīto preču apstrādi un kur patērētājs var vērsties problēmu gadījumā),

- **Direktīva par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai**[35] ļaus tiesīgajām iestādēm celt arī kolektīvas prasības, lai izbeigtu patērētāju tiesību pārkāpumus un panāktu to tiesisko aizsardzību. Jānorāda, ka, lai gan Pārstāvības prasību direktīvā (ES) 2020/1828, kas piemērojama no 2023. gada, Regula 2018/644 nav minēta starp šīs direktīvas I pielikumā uzskaitītajiem tiesību aktiem, dalībvalstis saglabā kompetenci

[33] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64.–88. lpp.).

[34] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/2161 (2019. gada 27. novembris), ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/6/EK, 2005/29/EK un 2011/83/ES attiecībā uz Savienības patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu labāku izpildi un modernizēšanu.

[35] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/1828 (2020. gada 25. novembris) par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai un ar ko atceļ Direktīvu 2009/22/EK.

Direktīvas (ES) 2020/1828 noteikumus padarīt piemērojamus arī citās jomās papildus tām, kas minētas I pielikumā[36].

5. PROGRESS, KAS PANĀKTS CITĀS INICIATĪVĀS VIENOTĀ TIRGUS PILNVEIDEI PAKU PIEGĀDES PAKALPOJUMU JOMĀ

Regulā noteikts, ka jānovērtē arī progress, kas gūts citās iniciatīvās, kuras attiecas uz paku pārrobežu piegādi. Turpmākajā iedaļā ir izceltas jaunākās norises, kas ietekmē paku pārrobežu piegādi.

Digitalizācija un e-komercija

Nepamatotu pārrobežu e-komercijas šķēršļu likvidēšana, paku pārrobežu piegādes pakalpojumu uzlabošana, tiešsaistes klientu tiesību aizsardzība un tiešsaistes satura pārrobežu pieejamības veicināšana ir digitālā vienotā tirgus stratēģijas stūrakmeņi. Jauns tiesiskais regulējums ģeogrāfiskās bloķēšanas jomā stājās spēkā 2018. gada 3. decembrī[37].

Pat ja iepriekš minētā Ģeogrāfiskās bloķēšanas novēršanas regula nereglamentē pārrobežu paku piegādi, tā jo īpaši palīdz novērst un apkarot diskrimināciju pret patērētājiem un uzņēmumiem to valstspiederības, dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ, kad tiek pirktas preces vai pakalpojumi tiešsaistē ES. Komisija 2020. gada 30. novembrī publicēja pirmo ziņojumu par Ģeogrāfiskās bloķēšanas novēršanas regulu, no kura izrietēja, ka patērētājiem bieži vien ir lielas cerības attiecībā uz pārrobežu piegādi visā iekšējā tirgū, un šīs cerības grauj atteikums vai piegādes iespēju nenodrošināšana atsevišķās valstīs, tai skaitā no starptautisku tirgotāju puses. Tā secināja, ka iepirkšanās process bieži vien tiek apturēts noslēguma posmā, jo tirgotājs neveic piegādes uz pircēja valsti. Nesen veiktajā kontrolpirkumā tikai viens no trim pārrobežu iepirkšanās mēģinājumiem bija sekmīgs[38]. Tas galvenokārt ir saistīts ar pārrobežu pirkumu piegādes ierobežojumiem. Šādi ierobežojumi joprojām ietekmē vairāk nekā 50 % iepirkšanās mēģinājumu pat tādu starptautisku tirgotāju gadījumā, kuri piedāvā dažādām valstīm paredzētas tīmekļa vietnes versijas.

Šo iemeslu dēļ Komisija cita starpā secināja, ka tā turpinās uzraudzīt to elementu attīstību, kas ietekmē tirgotāju aktīvu pārrobežu iesaisti, tostarp ņemot vērā pārrobežu piegādi un/vai inovatīvu piegādes pakalpojumu pieejamību patērētājiem[39].

---

[36] 18. apsvērums 2020. gada 25. novembra Direktīvā (ES) 2020/1828 par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai un Direktīvas 2009/22/EK atcelšanu.

[37] Komisija 2020. gada 30. novembrī publicēja ziņojumu, kurā tika konstatēts, ka valstu izpildiestāžu un palīdzības iestāžu veiktā regulas īstenošana pirmajos mēnešos atklāja, ka patērētāji bieži vien sagaida vairāk attiecībā uz tiesībām un pienākumiem strīdu un problēmu gadījumā.

[38] *Ipsos et al* (2020).

[39] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-publishes-its-short-term-review-geo-blocking-regulation.

Standartu izstrāde

Komisijas jaunākais standartizācijas pieprasījums tika pieņemts 2016. gadā[40] un pabeigts 2020. gadā. Vairāku kopš tā laika izstrādāto standartu mērķis ir **uzlabot paku piegādes operācijas**[41], proti:

- standartizēt **sūdzību** novērtēšanu par bojātām, novēloti piegādātām vai pazaudētām pakām. Šajā standartā uzsvars likts uz e-komerciju; tajā risināts jautājums par vairāku operatoru iesaisti viena sūtījuma piegādē, kā arī par saņēmēja statusu attiecībā pret personu, kas ir samaksājusi par pakalpojumu;

- standartizēt **paku kastes** ar digitālām funkcijām. Šādas paku kastes, kas paredzētas izmantošanai mājās, uzlabo e-komercijas lietošanas ērtumu;

- izstrādāt saskarnes **pārrobežu pakām**. Šis rīks veicina e-komerciju, precizējot informācijas apmaiņu starp e-tirgotāju un pirmo loģistikas operatoru. Tas attiecas gan uz fizisko marķējumu, gan elektronisko apmaiņu;

- standartizēt prasības attiecībā uz **iepriekš pieejamiem elektroniskajiem datiem** pasta operācijās. Šis rīks attiecas uz datiem, kas tiek nosūtīti pirms paku faktiskās pienākšanās un norāda vērtību, riska materiālu utt.

Pašlaik tiek gatavots jauns Komisijas standartizācijas pieprasījums par pasta pakalpojumiem.

Programma Interconnect

Lai uzlabotu sadarbspēju attiecībā uz pārrobežu paku piegādi, 30 pasta operatori, tostarp vairums ES universālā pakalpojuma sniedzēju, piedalās **Starptautiskās Pasta korporācijas (*International Post Corporation — IPC*) uzsāktajā programmā *Interconnect***. Iesaistītie universālā pakalpojuma sniedzēji ir apņēmušies saņemt un piegādāt sūtījumus cits citam saskaņā ar kopīgi pieņemtiem standartiem, kas ļauj tiem palielināt e-komercijas piegādes apjomus. Programmā *Interconnect* 2020. gadā tika reģistrēts rekordliels izsekotu pārrobežu paku daudzums[42]. Daļēji tas ir saistīts ar Covid-19 izraisīto e-komercijas uzplaukumu, taču tas atspoguļo arī pieaugošo pasta pakalpojumu sniedzēju un e-mazumtirgotāju uzticēšanos. *IPC* 2018. gadā izveidoja arī pārrobežu iepirkšanās platformu ("*Dynamic Merchant Platform*"), kas ļauj e-mazumtirgotājiem, jo īpaši MVU, piedāvāt klientiem plašu (pārrobežu) pasta piegādes risinājumu klāstu[43].

Pasaules Pasta savienība

[40] Komisija standartizācijas pieprasījumu M/548 pieņēma 2016. gada augustā (C(2016) 4876 final, 1.8.2016.).

[41] Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/1827 (2021. gada 18. oktobris) par pasta pakalpojumu un pakalpojuma kvalitātes uzlabošanas standartiem, kas izstrādāti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/67/EK īstenošanas vajadzībām (OV L 369, 19.10.2021.) https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1827/oj

[42] https://www.ipc.be/news-portal/general-news/2021/01/27/15/00/record-volumes.

[43] *WIK* (2019), "Development of Cross-border E-commerce through Parcel Delivery", 137. lpp.

Ievērojamais to paku skaita pieaugums, kas pienāk no trešām valstīm, jo īpaši Dienvidaustrumāzijas valstīm, ES operatoriem ir radījis virkni būtisku tirdzniecības un politikas problēmu. Universālā pasta pakalpojuma sniedzēji no izcelsmes valsts pakalpojumu sniedzēja saņēma atlīdzību (galamaksu), kas bija pārāk zema un nebija saistīta ne ar iekšzemes pasta izmaksām, ne faktiskajām piegādes izmaksām.

Tas e-komercijas nozarē radīja tirgus izkropļojumus, ļaujot trešo valstu e-komercijas operatoriem gūt labumu no zemākām piegādes maksām. Tas jo īpaši ietekmēja Eiropas mazos e-mazumtirgotājus. Pasaules Pasta savienībā 2019. gadā tika pārskatīta globālā līmenī noteiktā atlīdzības sistēma, ieviešot atlīdzības likmi, par kuru varētu vienpusēji lemt universālā pakalpojuma saņēmējoperators un kura veidotu 70 % no tarifa par vienas vienības sūtījuma iekšzemes piegādi (t. s. pašdeklarētās likmes). Tās pakāpeniski ieviesīs līdz 2025. gadam (Amerikas Savienoto Valstu gadījumā — 2020. gada jūlijā).

Turklāt no 2021. gada 1. jūlija ir atcelts atbrīvojums no importa PVN, ko piemēro precēm ar ļoti mazu vērtību (līdz 22 EUR). Tas palīdzēja risināt krāpšanas problēmu, kam par iemeslu bija iepriekš nepareizi izmantotais atbrīvojums no PVN, kurš attiecās uz precēm, kas nāk no valstīm ārpus ES, un kurš radīja tirgus izkropļojumus un negodīgu konkurenci[44]. Šīs izmaiņas paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem un e-mazumtirgotājiem nodrošinās vienlīdzīgākus konkurences apstākļus.

6. SECINĀJUMI

Pašreizējā redakcijā regulai ir ierobežota darbības joma un skaidri definēti mērķi. Pievēršot īpašu uzmanību vienas vienības paku piegādei, tajā nav aplūkoti tarifi par piegādēm vairumā e-komercijas kontekstā. Ņemot vērā regulas darbības jomu un ierobežojumus, tā kopumā ir sasniegusi savus galvenos mērķus, proti, palielināt konkrētu vienas vienības tarifu pārredzamības līmeni un uzlabot regulatīvo uzraudzību tajā paku piegādes tirgus daļā, uz kuru attiecas tās darbības joma. Svarīgi ir tas, ka regulas jaunie ziņošanas pienākumi ir zināmā mērā uzlabojuši veidu, kādā informācija un dati tiek vākti visās dalībvalstīs. Tas palīdzēja uzlabot valstu regulatīvo iestāžu paku tirgus uzraudzības spējas. Dalībvalstis, valstu regulatīvās iestādes un paku piegādes pakalpojumu sniedzēji kopumā ir izpildījuši savus regulā paredzētos pienākumus. Pārskata periodā valstu regulatīvās iestādes neizmantoja savas sankciju piemērošanas pilnvaras, lai panāktu regulas izpildi. Šajā sākotnējā posmā Komisija uzskata, ka šajā sakarā ir pāragri novērtēt regulas īstenošanas tiešo un netiešo ietekmi un apsvērt grozījumus. Ir vajadzīgs arī vairāk laika, lai varētu novērtēt, kā regula mijiedarbojas ar citām pašreizējām iniciatīvām, kas var palīdzēt tieši vai netieši risināt regulā aplūkotos jautājumus. Tas varētu ietvert izpēti par to, kā tiek noteikti tarifi par paku piegādi.

Lai uzlabotu tarifu pārredzamību un regulatīvo uzraudzību, varētu īstenot vairākas iniciatīvas:

[44] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_17_4404.

- valstu regulatīvo iestāžu savākto datu salīdzināmību varētu vēl vairāk uzlabot ar dažiem sīkākiem norādījumiem, ko sniegtu Komisija sadarbībā ar Eiropas Pasta pakalpojumu regulatoru grupu,

- Komisija turpinās uzraudzīt arī pasta pakalpojumu sniedzēju piemērotos tarifus, to attīstību un pieejamību lietotājiem, kā arī pievērsīs uzmanību alternatīviem uzņēmējdarbības modeļiem, piemēram, tādiem, kas balstās uz sadarbīgo ekonomiku un e-komercijas platformām, kuras ienāk paku piegādes tirgos. Tāpat Komisija turpinās uzraudzīt tirgotāju vispārējo tirgvedības praksi un šīs prakses ietekmi uz izvēli, kas sabiedrībai pieejama visā ES saistībā ar Ģeogrāfiskās bloķēšanas novēršanas regulu,

- Komisijai un valstu regulatīvajām iestādēm jāturpina centieni popularizēt Komisijas tiešsaistes pārredzamības rīku un uzlabot tā lietošanas ērtumu, jo īpaši demonstrējot tā pievienoto vērtību salīdzinājumā ar citiem pašlaik pieejamiem cenu salīdzināšanas rīkiem. Ir jāatzīst rīka trūkumi, jo publicētie tarifi attiecas uz vienas vienības sūtījumiem bez atlaidēm un tos piemēro tikai ļoti mazā daļā no kopējā paku piegādes pakalpojumu tirgus, nevis plašākā e-komercijas kontekstā. Iespējamie uzlabojumi, kas paredzēti, lai pilnveidotu pārredzamības rīku un to labāk pielāgotu tirgus realitātei, tiks apspriesti ar patērētāju pārstāvjiem, operatoriem un valstu regulatoriem,

- turklāt ir jānodrošina vispārēja saskaņotība ar citām pašreizējām iniciatīvām, piemēram, Eiropas digitalizācijas programmas un Eiropas zaļā kursa īstenošanu.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ņemt vērā šo ziņojumu saskaņā ar regulas 11. pantu.

1. PIELIKUMS. IZSEKOJAMU UN IDENTIFICĒJAMU 1 KG UN 2 KG PAKU TARIFU ANALĪZE

Metodoloģija

Izsekojamu un identificējamu 1 kg un 2 kg paku tarifu tabulas pamatojas uz vienas vienības sūtījumu tarifiem, kas 2019., 2020. un 2021. gadā publicēti Komisijas tarifu pārredzamības rīkā tiešsaistē[45]. Tarifi ir norādīti euro un neietver pievienotās vērtības nodokli. Lai izvairītos no valūtas kursa svārstībām, kas ietekmē tendenču aprēķinus, un lai attiecībā uz visiem trim gadiem konvertētu euro tos tarifus, kas bija izteikti citā valūtā, tika izmantots Eiropas Centrālās bankas 2020. gada 31. martā piemērotais kurss.

Tā kā datu vākšanas process sākās tikai 2019. gadā, Komisija norāda, ka cenu datu kopums par trim gadiem vēl nav pilnībā stabils. Jo īpaši pastāv zināma neskaidrība par to, vai neatbilstības ir radušās reālo tendenču attīstības vai datu vākšanas problēmu (t. i., pakalpojumu sniedzēju nekonsekventas datu ziņošanas vai regulatoru datu vākšanas prakses izmaiņu) dēļ. Lai risinātu šo problēmu, datu kopa ir precizēta: 1) noņemot paku produktus, par kuriem nav konsekventi ziņots katrā no trim gadiem; un 2) noņemot atsevišķu pakalpojumu sniedzēju paku produktus, kuriem 2020./2021. gadā tika norādīta pārmērīgi zema cena salīdzinājumā ar 2019. gadu. Tāpēc šīs tabulas jāizmanto ar zināmu piesardzību un jāņem vērā minētie trūkumi.

[45] https://ec.europa.eu/growth/sectors/postal-services/parcel-delivery/public-tariffs-cross-border_en.

1. tabula. Universālā pakalpojuma sniedzēju UPS par izsekojamu un identificējamu 1 kg un 2 kg paku iekšzemes un pārrobežu tarifiem 2019., 2020. un 2021. g.

	Izsekojama un identificējama 1 kg paka (EUR)								Izsekojama un identificējama 2 kg paka (EUR)							
	2019		2020		2021		% starpība, salīdzinot 2021. un 2019. gadu		2019		2020		2021		% starpība, salīdzinot 2021. un 2019. gadu	
	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ
Austrija	4,8	13,9	4,8	13,9	4,8	13,9	0 %	**0 %**	4,8	13,9	4,8	13,9	4,8	13,9	0,2 %	**0 %**
Beļģija	5,7	30,5	5,7	30,5	5,7	30,5	0 %	**0 %**	5,7	30,5	5,7	30,5	5,7	30,5	0,0 %	**0 %**
Horvātija	2,6	13,7	2,6	13,7	3,3	13,8	27 %	**1 %**	2,6	17,6	2,6	17,6	3,3	17,8	25,2 %	**1 %**
Kipra	4,2	16,5	4,2	16,5	4,2	16,5	0 %	**0 %**	4,5	20,0	4,5	20,0	4,5	20,0	0,0 %	**0 %**
Čehija	4,0	15,3	4,7	15,3	4,7	15,3	18 %	**0 %**	4,0	16,5	4,7	16,5	4,7	16,5	17,1 %	**0 %**
Dānija	8,0	21,0	10,2	22,1	8,0	20,4	0 %	**-3 %**	8,6	30,0	10,2	31,1	8,6	29,5	0,0 %	**-2 %**
Igaunija	3,8	17,2	3,8	17,2	5,2	17,1	37 %	**-1 %**	4,1	19,1	4,1	19,1	5,6	19,3	36,3 %	**1 %**
Somija	4,8	27,0	4,8	27,2	4,8	20,6	0 %	**-24 %**	4,8	26,8	4,8	27,2	4,8	20,6	0,0 %	**-23 %**
Francija	7,8	15,2	8,0	15,5	8,0	16,0	3 %	**5 %**	8,8	17,2	9,0	17,6	9,2	18,1	4,0 %	**5 %**
Grieķija	2,6	22,4	2,6	22,4	3,0	22,1	15 %	**-1 %**	3,1	26,1	3,1	26,3	3,5	26,6	12,9 %	**2 %**
Ungārija	4,3	23,7	4,5	23,8	4,8	27,9	12 %	**18 %**	4,3	24,6	4,5	24,7	4,8	28,8	11,8 %	**17 %**
Lietuva	2,5	14,4	2,5	14,4	2,5	14,1	0 %	**-2 %**	2,7	16,0	2,7	16,0	2,7	15,7	0,0 %	**-2 %**
Malta	9,0	13,9	9,0	13,9	9,0	13,9	0 %	**0 %**	9,0	16,4	9,0	16,4	9,0	16,4	0,0 %	**0 %**
Nīderlande	7,0	16,8	7,3	17,0	7,3	16,8	4 %	**0 %**	7,0	16,8	7,3	17,0	7,3	16,8	4,3 %	**0 %**
Polija	1,7	11,9	1,7	11,9	2,9	11,9	71 %	**0 %**	1,7	13,2	2,3	13,2	3,3	13,2	94,1 %	**0 %**
Portugāle	7,7	27,3	7,7	27,3	8,1	27,3	5 %	**0 %**	7,7	30,7	7,7	30,7	8,1	30,7	5,9 %	**0 %**
Rumānija		11,5	1,4	11,9	1,4	11,4		**-1 %**		14,4	1,5	15,0	1,5	14,2		**-1 %**
Slovākija	3,9	16,7	3,9	16,7	3,9	16,7	0 %	**0 %**	3,9	18,7	3,9	18,7	3,9	18,7	0,0 %	**0 %**
Slovēnij	3,7	13,7	3,9	13,7	4,4	14,0	19 %	**2 %**	3,7	13,7	3,9	13,7	4,4	14,0	18,0 %	**2 %**

a																
Spānija	10,9	29,4	11,4	29,4	12,7	30,5	17 %	**4 %**	12,9	32,8	13,5	32,8	14,3	34,2	11,3 %	**4 %**
Zviedrija	11,0	25,1	11,0	25,1	11,0	25,1	0 %	**0 %**	11,0	27,6	11,0	28,0	11,0	28,0	0,0 %	**1 %**

Avots: ES tarifu pārredzamības rīka dati, kas attiecas uz 21 dalībvalsti.

Nebija pieejami dati par:

- Bulgāriju, Īriju, Latviju (universālā pakalpojuma sniedzējs ziņoja, ka dati par izsekojamām un identificējamām 1 kg un 2 kg pakām nav pieejami),
- Vāciju (dati netika sniegti),
- Itāliju (universālā pakalpojuma sniedzējs ziņoja, ka izsekojamas un identificējamas 1 kg un 2 kg pakas neietilpst UPS darbības jomā),
- Luksemburgu (nav pieejami dati par 2021. gadu).

2. tabula. Pakalpojumu sniedzēju, kas nav universālā pakalpojuma sniedzēji, piemērotie izsekojamu un identificējamu 1 kg un 2 kg paku iekšzemes un pārrobežu tarifi 2019., 2020. un 2021. gadā

	Izsekojama un identificējama 1 kg paka (EUR)								Izsekojama un identificējama 2 kg paka (EUR)							
	2019		2020		2021		% starpība, salīdzinot 2019.–2021. gadu		2019		2020		2021		% starpība, salīdzinot 2019.–2021. gadu	
	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ	Iekšz.	EEZ
Austrija	10,0	39,5	10,1	40,3	10,1	40,4	1 %	**2 %**	10,1	46,8	10,2	47,7	10,3	48,2	1 %	**3 %**
Beļģija	16,8	50,3	17,0	52,1	17,6	52,7	5 %	**5 %**	16,2	55,0	17,3	57,1	17,9	57,7	10 %	**5 %**
Bulgārija	3,6	43,9	3,5	41,9	3,5	42,7	-2 %	**-3 %**	4,2	48,3	3,8	46,2	3,8	47,4	-9 %	**-2 %**
Horvātija	5,2	27,7	5,4	28,6	5,4	33,2	3 %	**20 %**	5,7	32,3	5,8	35,5	5,8	39,8	3 %	**23 %**
Kipra	7,2	41,4	7,2	41,7	7,2	41,6	0 %	**0 %**	7,2	70,2	7,2	76,6	7,2	76,3	0 %	**9 %**
Čehija	7,6	54,1	7,9	47,4	8,3	50,2	9 %	**-7 %**	8,0	60,8	8,3	52,4	8,8	56,0	9 %	**-8 %**
Dānija	31,1	80,9	31,7	82,2	33,2	83,4	7 %	**3 %**	31,4	101,7	32,1	103,6	33,5	105,7	7 %	**4 %**
Igaunija	8,0	72,3	8,3	74,3	8,7	77,0	10 %	**7 %**	10,3	88,6	9,5	135,8	9,9	87,8	-3 %	**-1 %**
Somija	38,7	85,0	39,9	89,8	41,9	93,0	8 %	**9 %**	39,7	98,9	40,9	107,0	43,0	111,2	8 %	**12 %**
Francija	37,4	77,6	38,5	81,4	41,1	84,8	10 %	**9 %**	29,2	93,9	29,2	94,4	29,2	94,8	0 %	**1 %**
Vācija	3,5	14,3	4,1	16,9	4,1	16,5	17 %	**16 %**	3,7	14,9	4,1	17,4	4,2	14,9	13 %	**0 %**
Grieķija	6,3	44,4	6,3	46,0	6,2	46,9	-1 %	**6 %**	7,1	62,6	7,1	64,6	7,0	65,0	-1 %	**4 %**
Ungārija	6,2	35,	6,2	37,	6,7	35,	7 %	**2 %**	6,7	43,1	6,8	45,5	7,3	42,0	10 %	**-2 %**

		2		0		9										
Īrija	7,3	58,7	17,7	61,1	12,0	63,8	65 %	**9 %**	7,3	67,7	17,7	70,7	12,0	73,6	65 %	**9 %**
Itālija	22,5	43,7	23,1	45,1	23,9	47,1	6 %	**8 %**	24,0	52,4	24,7	54,1	25,5	56,5	6 %	**8 %**
Latvija	9,7	40,3	10,7	41,4	10,1	42,0	4 %	**4 %**	11,1	46,7	12,1	53,9	11,5	48,6	4 %	**4 %**
Lietuva	5,4	51,8	5,4	53,6	5,5	48,1	1 %	**-7 %**	6,0	62,6	6,0	64,8	6,3	57,2	6 %	**-9 %**
Luksemburga	3,9	13,1	3,9	13,1	8,1	13,5	107 %	**3 %**	4,6	17,4	4,6	17,4	9,9	18,0	114 %	**3 %**
Malta	5,8	53,3	1,9	49,8	1,9	45,5	-67 %	**-15 %**	5,8	67,8	1,9	63,7	1,9	58,1	-67 %	**-14 %**
Nīderlande	19,1	48,2	19,5	48,9	19,9	50,3	4 %	**4 %**	17,0	43,8	17,4	44,4	17,6	46,3	3 %	**6 %**
Polija	5,6	58,1	5,3	61,3	6,2	53,7	10 %	**-8 %**	6,1	79,7	5,9	83,6	7,0	74,9	15 %	**-6 %**
Portugāle	10,6	40,1	8,9	41,2	8,7	41,6	-18 %	**4 %**	12,6	71,4	10,6	56,0	10,4	55,8	-18 %	**-22 %**
Rumānija	10,2	49,6	10,2	51,5	10,7	53,0	5 %	**7 %**	8,6	62,6	8,8	60,5	9,5	65,8	10 %	**5 %**
Slovākija	6,6	69,7	7,0	74,3	6,4	72,7	-3 %	**4 %**	6,6	76,7	7,6	80,0	6,5	80,8	-3 %	**5 %**
Slovēnija	6,6	53,6	6,9	55,3	7,2	57,7	8 %	**8 %**	6,3	62,1	6,6	63,9	6,8	65,6	9 %	**6 %**
Spānija	7,6	43,2	7,7	43,1	8,0	44,5	5 %	**3 %**	8,6	47,7	8,9	50,0	10,0	55,7	16 %	**17 %**
Zviedrija	26,3	71,4	27,1	74,7	28,3	76,3	8 %	**7 %**	23,4	73,2	24,7	78,2	25,1	78,0	7 %	**7 %**

Avots: ES tarifu pārredzamības rīka dati, kas attiecas uz visām dalībvalstīm.

Trūkumi:

ne visi pasta pakalpojumu sniedzēji ir pārstāvēti, kā paskaidrots metodoloģijā,
Francijas, Luksemburgas gadījumā datu izguves dienā iegūta nepilnīga datu kopa par 2021. gadu.